

Rövşən Urfan oğlu İsmayilov
Azərbaycan Dillər Universitetinin
fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktorantı
<https://orcid.org/0009-0006-3296-0622>
E-mail: rovshan.ismayilov.0218@gmail.com
[https://doi.org/10.69682/arti.2026.93\(4\).155-160](https://doi.org/10.69682/arti.2026.93(4).155-160)

İNGİLİS DİLİNDƏ NATİQLİK BACARIQLARININ İNKİŞAF EDİLMƏSİNDƏ AUTENTİK MATERIALLARIN LİŖQVODİDAKTİK POTENSİALİ

Rovshan Urfan Ismayilov
doctorial student in the program of doctor of philosophy at
Azerbaijan University of Languages

LINGUO DIDACTIC POTENTIAL OF AUTHENTIC MATERIALS IN DEVELOPING PUBLIC SPEAKING SKILLS IN THE ENGLISH LANGUAGE

Ровшан Урфан оглы Исмаилов
докторант по программе доктора философии
Азербайджанского Университета Языков

ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ АУТЕНТИЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ ПРИ ФОРМИРОВАНИИ НАВЫКОВ ПУБЛИЧНЫХ ВЫСТУПЛЕНИЙ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Xülasə. Bu məqalə ingilis dilində natiqlik bacarıqlarının inkişafında autentik materialların lingvodidaktik potensialını araşdırır. Mövzunun aktuallığı öz ideyalarını beynəlxalq arenada effektiv şəkildə təqdim etməyə qadir olan mütəxəssislərə artan tələbatdan, eləcə də ənənəvi təhsil mətnləri ilə real dünya dil təcrübəsi arasındakı boşluqdan irəli gəlir. Autentik materiallar ingilisdilli təmsilçilər tərəfindən başqa ingilisdilli təmsilçilər üçün yaradılmış və ilkin olaraq tədris məqsədləri üçün nəzərdə tutulmayan mətnlər kimi başa düşülür: siyasətçilərin ictimai nitqi, məşhur aparıcıların podkastları, müsahibələri, videoları və s. Autentik materialların müxtəlif təsnifatları onların mənşəyi, istifadəsi, həqiqiliyinin dərəcəsi və xarakteri kimi müxtəlif meyarlara əsasən nəzərdən keçirilir. Verbal və qeyri-verbal ünsiyyət komponentlərini birləşdirən orijinal materialların kompleks təsirinə xüsusi diqqət yetirilir.

Açar sözlər: *autentik materiallar, ingilis dili, kommunikativ yanaşma, natiqlik, natiqlik bacarıqları*

Abstract. The article examines the linguodidactic potential of authentic materials in the process of developing public speaking skills in the English language. The significance of this topic stems from the growing demand for professionals capable of effectively presenting their ideas on the international arena, as well as the gap between traditional textbooks and real-world language practice. Authentic materials are understood as texts created by native speakers for other native speakers and not originally intended for educational purposes: public speeches of politicians, podcasts, interviews, videos, and others. Various classifications of authentic materials are examined based on different criteria, such as their origin, their application, as well as the degree and nature of their authenticity. Special attention is paid to the comprehensive impact of authentic materials, which combine verbal and nonverbal components of communication.

Key words: *authentic materials, the English language, communicative approach, public speaking, public speaking skills*

Аннотация. Статья посвящена рассмотрению лингводидактического потенциала аутентичных материалов в процессе формирования навыков публичных выступлений на английском языке. Актуальность темы обусловлена растущей потребностью в специалистах, способных эффективно представлять свои идеи на международной арене, а также разрывом между традиционными учебными

текстами и реальной языковой практикой. Аутентичные материалы понимаются как тексты, созданные носителями языка для тех же носителей языка и не предназначенные изначально для учебных целей: публичные выступления политиков, подкасты, интервью, видео и другие. Рассмотрены различные классификации аутентичных материалов по разным критериям, таким как их происхождение, их применение, а также степень и характер их подлинности. Особое внимание уделено комплексному воздействию аутентичных материалов, сочетающих вербальный и невербальный компоненты коммуникации.

Ключевые слова: аутентичные материалы, английский язык, коммуникативный подход, публичное выступление, навыки публичных выступлений

Giriş. İngilis dilində natiqlik bacarıqlarının inkişafı bu gün xüsusilə vacibdir. İngilis dili, istər akademik konfrans, istər beynəlxalq investorlara startap təklifi, istərsə də transmilli korporasiyaya layihə təqdim etmək kimi beynəlxalq ünsiyyət dili kimi özünü möhkəm şəkildə təsdiq etmişdir. Danışiq ingilis dili artıq kifayət qədər rəqabət üstünlüyü deyil. İngilis dilindən tam hüquqlu təsir vasitəsi kimi istifadə edərək inandırmaq, ilhamlandırmaq və rəhbərlik etmək bacarığı getdikcə daha vacib olur. Bununla belə, müasir tədris təcrübələri çox vaxt dialoji nitqin inkişafı və ya monoloji nitqlərin hazırlanması ilə məhdudlaşır ki, bu da mahiyyət etibarı ilə ya mətnin təkrar izahını, ya da imtahan suallarına cavabı ifadə edir.

Müasir təhsilin qeyri-adiliyi ondan ibarətdir ki, tələbələr real həyat vəziyyətlərinə hazırlayarkən kurikulumlar reallıqdan ayrılmış materiallara əsaslanmağa davam edir. İngilis dili dərsləkləri ideal mətnlər təklif edir ki, burada hər bir sətir qrammatik cəhətdən qüsursuzdur və leksik vahidlər ciddi şəkildə tələbənin səviyyəsinə uyğun seçilir. Belə bir sual yaranır: bəs real həyatda belə mükəmməl həmsöhbəti harada tapmaq olar? Burada adətən *autentik* və ya *orijinal materiallara* təbii maraq yaranır. Bunlar öyrənmə məqsədi üçün deyil, ingilisdilli təmsilçilər tərəfindən real həyat üçün yaradılmış şifahi fəaliyyətin məhsullarıdır (məs., siyasətçilərin ictimai nitqi, məşhur aparıcıların podkastları, müsahibələri, videoları və s.). Bu materiallar tələbələrin səviyyəsinə və ehtiyaclarına tam uyğun deyil, ona görə də onları başa düşmək üçün bir az səy göstərmək lazımdır və məhz bu, onların öyrənməsinə dəyər qatır.

Xarici ölkələrin mədəniyyətini öyrənmək insanın özünü dərinlən dərk etməsi ilə ayrılmaz şəkildə bağlıdır. Bu proses milli adət-ənənələri və mentaliteti dərk etməklə, öz ölkəsinin tarixi reallıqlarını dəyərləndirməklə, ana dilinin linqvokulturoloji aspektlərini mənimsəməklə, müxtəlif sahələrin (filologiya, ölkəşünaslıq və s.) biliklərini

inteqrasiya etməklə zənginləşir [5]. Tələbə öz adət-ənənələrini, mentalitetini və tarixini dərk etdikdə, başqa mədəniyyətlə fərqləri və oxşarlıqları görmək daha asan olur, çünki yad mədəniyyəti ayrı-ayrılıqda öyrənmək mümkün deyil. Buna nail olmaq üçün tədris prosesində “canlı” dil və real mədəniyyəti əks etdirən materiallar tələb olunur. Bildiyimiz kimi, 1970-ci illərin əvvəllərindən etibarən *kommunikativ yanaşmanın* inkişafı ingilis dili tədrisini daha real və praktiki etməyə yönəlmişdir. Diqqət dilçilik qaydaların ənənəvi öyrənilməsindən kənara çıxaraq ingilis dilində *kommunikativ* bacarıqların inkişafına yönəldilib. Bu dövrdən sonra dil materialları real xarici dil mənbələrinə və autentik məzmunu daha çox yer verməyə başladı. Nəticədə tələbələr ingilis dilini yaxşı başa düşmək və praktikada istifadə etmək üçün daha uyğun şəraitə malik oldular [6].

İngilis dilinin tədrisində *autentik materiallara* gəldikdə, ilk növbədə onların orijinal olması və təbii *kommunikativ* mühitdə istifadə edilməsi nəzərdə tutulur. Lakin bu anlayış sadə görünsə də, onun arxasında ziddiyyətlər, müxtəlif yanaşmalar və elmi mübahisələr dayanır. Elmi ədəbiyyatda “*autentik materiallar*” anlayışının hamı tərəfindən qəbul edilmiş vahid tərfi mövcud deyil. Bununla belə, tədqiqatçıların əksəriyyətinin razılaşdığı əsas məqam ondan ibarətdir ki, *autentik materiallar* ilkin olaraq tədris məqsədləri üçün yaradılır. Onlar təbii *kommunikativ* şəraitlərdə ingilis dilini ana dili kimi istifadə edənlər tərəfindən həmin dilin daşıyıcıları üçün hazırlanır. Bu yanaşma bir çox elmi mənbələrdə təsdiq olunur və *autentik materialların* izahında əsas istinad nöqtəsi kimi qəbul edilir.

Autentik materialların tədris prosesinə geniş şəkildə daxil edilməsi ilə yeni bir problem meydana çıxmışdır. Xüsusilə I və II kurs bakalavr tələbələri çoxlu sayda tanış olmayan sözlər, söz birləşmələr və ya idiomlar, eləcə də mürəkkəb sintaktik quruluşlar və mədəni istinadlarla qarşılaşırlar. Nəticədə bu materiallar onlar üçün

çətin qavranılan və demək olar ki, anlaşılmaz olur. “Canlı” ingilis dilini öyrənməkdən gözlənilən müsbət emosiyalar əvəzinə tələbələrdə məyusluq yaranır və bu da autentik materialların bəzən onların motivasiyasına mənfi təsir göstərdiyini deməyə əsas verir. Professor Dilarə İsmayılova qeyd edir ki, tələbələr mürəkkəb və təbii şəraitdə xarici nitqi başa düşməyi öyrənsələr, real həyatda daha asan ünsiyyət qura biləcəklər,

çünki təbii səslənən nitq effektiv ingilis dilinin öyrənilməsinin açarıdır [4].

Elmi metodoloji ədəbiyyatda *autentik materialların təsnifatına* bir neçə yanaşma mövcuddur. Qərb metodoloqlarının əsərlərində ən geniş yayılmış təsnifatlardan biri, ehtimal ki, Devid Nunanın adı ilə bağlıdır [12]. O, *mənşəyinə və istifadəsinə əsasən* dörd növ autentik materialı müəyyən edir:

Cədvəl 1. *D.Nunanın autentik materialların təsnifatı*

I. Autentik çap mətnləri	qəzet və jurnal məqalələri, kitablar, bloqlar, mesajlar, yazılar, şərhlər, menyular, reseptlər, rəylər
II. Autentik audio və video materiallar	televiziya proqramları, radio proqramları, mahnılar, xəbərlər, filmlər, mühazirələr, ictimai çıxışlar, müsahibələr
III. Autentik vizual materiallar	fotoşəkillər, rəsmlər, cizgi filmlər, qrafiklər, xəritələr, diaqramlar, infoqrafika, reklam afişaları
IV. Gündəlik istifadə üçün autentik materiallar (ing. “Realia”)	pul vahidləri, bitkilər, telefonlar, dərman şüşələri, təqvimlər, divar saatları, bayraqlar, oyuncaqlar, gəlinciklər

Nunan tərəfindən edilən bu təsnifat ən çox yayılmışlardan biridir, amma yeganə deyil. Leo Van Lier isə fərqli təsnifat prinsipini təklif edir. O, autentik materialları daşıyıcının növünə görə deyil, onların *həqiqiliyinin dərəcəsi və xarakteri*

ilə fərqləndirir [14]. Van Lier üç kateqoriya müəyyən edir və bu təsnifat autentik materialların dərəcəsi zamanı necə işləyəcəyini anlamaq üçün xüsusilə faydalıdır.

Cədvəl 2. *L.Van Lierin autentik materialların təsnifatı*

I. “Bona fide” materiallar	“Bona fide” latın ifadəsi “əsl”, “real” kimi tərcümə olunur. Bu cür mətnlər, video və ya audio yazılar həqiqətən bir-birinə nəyisə çatdırmaq istəyən insanlar arasında həqiqi ünsiyyət aktı kimi yaradılmışdır [7]. Gündəlik həyatda iki ingilisdilli təmsilçilər bir-biri ilə söhbət etdikdə, onların ünsiyyət aktı səmimi olur. Onlar xüsusi bir rol oynamırlar, öyrənmə tapşırığını yerinə yetirmirlər və dil nəzəriyyəsi biliklərini nümayiş etdirmək məqsədi güdmürlər. Məsələn: <i>The Guardian</i> gündəlik qəzeti, <i>BBC</i> , <i>CNN</i> , <i>Euronews</i> ictimai yayım xəbər kanalları, bir siyasətçinin ictimai çıxışı və s. ola bilər.
II. “Kvazi autentik” materiallar	Bunlar xüsusi olaraq təhsil məqsədləri üçün yaradılmış materiallardır, lakin onlar real həyat situasiyalarını təqlid edirlər. Onlar orijinal görünür və səslənir, amma əslində sadələşdirilmiş versiyalardır. Məsələn, tələbələr “ <i>Job interview for the position of Teaching Assistant in Primary School</i> ” situasiyasını canlandırırlar, amma fon səs-küyü olmadan yavaş və aydın danışirlar.
III. Pedaqoji materiallar	Bu materiallar sünidir və bu, onların mənfi cəhəti deyil, əksinə, üstünlüyüdür.

İngilis dilinin tədrisində *autentik* və *qeyri-autentik materiallar* məsələsi metodoloji ictimaiyyətdə müzakirələrə səbəb olan məsələlərdən biridir. Vidiya Fibrina öz tədqiqatında qeyd edir ki, autentik materiallar ingilis dilini və mədəniyyəti öyrənmək üçün çox zəngin və faydalıdır,

amma onların dili mürəkkəb olduğu üçün tələbələr üçün çətin olur [8]. Digər tərəfdən, qeyri-autentik materiallar tələbələrin səviyyəsinə uyğunlaşdırıldığı üçün daha asan başa düşülür və xüsusilə ingilis dili öyrənənlər üçün daha münasibdir. Lakin bu materialların mənfi tərəfi odur

ki, onlar təbii səslənir və ingilis dilinin real həyatda necə istifadə olunduğunu tam göstərmir.

Robert Qardnerə görə, xarici dilin öyrənilməsində uğurun əsas şərti *motivasiyadır* və onu həm bilik, həm duyğu, həm də fəaliyyət baxımından anlamaq lazımdır. Müəllif sübut edir ki, motivasiya tələbəyə yeni məlumatı mənimsəməyə, effektiv strategiyalar qurmağa və öyrənməni planlaşdırmağa kömək edir [9]. Digər tərəfdən, Metyu Pikokun apardığı tədqiqat göstərir ki, həm süni (qeyri-autentik), həm də orijinal (autentik) materialların öyrənmə prosesində özünəməxsus rolu vardır. Qeyri-autentik materiallar tələbələr üçün daha anlaşıqlı olsa da, bəzən maraqsız olur və qeyri-real təsir yaradır. Autentik materiallar isə əksinə, daha maraqlı, real və məlumatlandırıcıdır və tələbələrin dünyagörüşünü genişləndirir və motivasiyanı artırır. Lakin onların mürəkkəb dil strukturu xüsusilə başlanğıc səviyyəli öyrənmələr üçün çətinlik yaradır [13].

Müasir linqvovodaktika autentik materialların əhəmiyyətini qəbul edir, amma onların istifadəsi metodik olaraq nəzərə alınmalıdır. Məqsəd ingilis dili dərsləkləri onlarla tam əvəz etmək deyil, materialları təlim prosesinə daxil etmək və tələbələrə qarşılaşdıqları çətinlikləri aradan qaldırmaq üçün lazımi alətlər təqdim etməkdir. M. Qəribova öz fəlsəfə doktoru dissertasiyasında qeyd edir ki, əgər real xarici dil mühiti yoxdursa, müəllim özü tələbələr üçün nümunə olmalıdır. Bu baxımdan, xarici dil müəllimi auditoriyada “*xaricdə tələbələrin nəyə ehtiyacı ola biləcəyini duyur və istifadə edilən autentik ünsiyyət ilə söhbətə canlanma gətirir*” [2, s. 93-94].

Bununla yanaşı, autentik materiallar “*real-lıq effekti*” deyilən maraqlı bir hiss yaradır. Tələbələr anlayanda ki, onlar uydurma dialoqa yox, real insanın real auditoriya qarşısında danışığını dinləyirlər, mövzuya daha çox maraq göstərirlər. Bu zaman onlar hiss edirlər ki, öyrəndikləri ingilis dili sadəcə adi dərslər mövzusu deyil. Bu xarici dil milyonlarla insanın istifadə etdiyi canlı bir vasitədir, çünki insanlar onunla danışır, zarafat edir, mübahisə edir, sevgi hissələrini ifadə edir və başqalarını inandırır. Bununla yanaşı, müəllim özü dərslərin əhəmiyyətinə inanmalı və onu maraqlı, həvəsləndirici şəkildə təqdim etməlidir ki, tələbələr də dərslərin dəyərini və vacibliyini dərk etsinlər. Müəllim mövzunu real həyatla əlaqələndirməli və sənətkarlıqla öyrət-

məlidir və bu yanaşma tələbələrin motivasiyasını və marağını artır [11].

İnsan danışmağa və ya nitqi başa düşməyə yalnız o zaman başlayır ki, bunun üçün müəyyən bir motiv (səbəb) və bu motivi yaradan müəyyən bir vəziyyət mövcud olsun [3]. Bu məqalənin kontekstində *natiqlik bacarıqlarını nümayiş etdirən autentik materiallar* xüsusi maraq kəsb edir. Bu materialların spektri olduqca genişdir. Bir tərəfdən, bunlara klassik siyasi çıxışlar – məsələn, Marqaret Tetçerin çıxışlarından başlayaraq ABŞ prezidentlərinin inauqurasiya nitqlərinə qədər – daxildir. Bu çıxışların əsas dəyəri onların peşəkar nitq müəllifləri tərəfindən hazırlanmış, dəqiqliklə işlənmiş və rəsmi şəkildə təsdiqlənmiş mətnlər olması ilə bağlıdır.

Maraqlıdır ki, hazırlanmış ictimai çıxışlardan fərqli olaraq, *müsahibələr* spontanlıq elementlərini saxlayır. Vəfa Kazdala görə, müsaibə üsulu tələbələrin ünsiyyət bacarıqlarını təbii və effektiv şəkildə inkişaf etdirən ən faydalı üsullardan biridir. Burada insanın gözlənilməz suallara necə reaksiya verdiyini, sözləri necə seçdiyini, öz səhvinin düzəltməsini, pauza doldurucu sözlərdən necə istifadə etdiyini müşahidə edə bilirik [1]. Bu, natiqlik bacarıqlarının təlimi üçün əvəzolunmaz materialdır, çünki məruzəçi nə qədər ciddi hazırlaşsa da, tamaşaçının çətin sual verməyəcəyinə heç bir zəmanət yoxdur. Belə şəraitdə özünü itirmədən və təqdimatın axınıni qoruyaraq vəziyyəti idarə etmək bacarığı, başqalarının bu vəziyyətlərdə necə davrandığını müşahidə etməklə inkişaf etdirilə bilən mühüm bir bacarıqdır.

Natiqlik bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi kontekstində autentik materiallar tələbələr üçün bir model rolunu oynayır və onlara nail olmaq istədikləri nümunəvi natiqlik obrazını təqdim edir. Təcrübəli bir natiqin çıxışa necə başladığını (məs., auditoriyaya sual verməklə və ya maraqlı bir statistika ilə), mövzunu necə izah etdiyini və nitqini necə bitirdiyini müşahidə edən tələbələr hazır bir “çərçivə” əldə edirlər. Sonra isə bu “çərçivəni” öz fikirləri və mövzuları ilə dolduraraq daha asan və effektiv şəkildə çıxış etməyi öyrənirlər. Məsələn, bir tələbə Brayan Treysin sakit və inamlı çıxış tərzinə heyran qalaraq, şüuraltı şəkildə onun danışığ tempini və intonasiyasını təqlid edə bilər [15]. Başqa bir tələbə isə Natali Portmanın Harvard Universitetdə etdiyi ictimai çıxış zamanı nümayiş etdirdiyi

enerjili və emosional təsliminə üstünlük verə bilər [16].

Autentik materiallar adətən gözlənilməz olur, çünki tələbələr heç vaxt dəqiq bilmirlər ki, növbəti anda hansı söz, söz birləşməsi və ya idiom istifadə olunacaq və nəticə hansı ifadəni işlədəcək. Bu qeyri-müəyyənlik beyni daim aktiv saxlayır, diqqəti artırır və insanı qabaqcadan düşünməyə vadar edir. Metodoloq Könül Hacıyeva öz elmi işində qeyd edir ki, tələbələrin lüğət ehtiyatını inkişaf etdirmək üçün müəllimlər və təhsil proqramını (kurikulumu) tərtib edənlər material seçərkən daha diqqətli olmalıdırlar. Materiallar yalnız maraqlı və ya mövzuya uyğun olmalıdır, eyni zamanda seçilən materiallarda tez-tez işlənən sözlər (gündəlik ünsiyyət üçün vacibdir), nadir sözlər (lüğəti zənginləşdirir), akademik sözlər (təhsil və rəsmi ünsiyyət üçün lazımdır) və ixtisas terminləri (müəyyən sahəyə aid bilik üçün vacibdir) mütləq olmalıdır [10]. Nəticədə tələbələr məlumatı sadəcə passiv şəkildə dinləmirlər – onu aktiv şəkildə qavrayır və üzərində düşünür.

Nəticə. Tədqiqat göstərir ki, autentik materiallar sadəcə dərslər prosesində vaxtaşırı istifadə olunan əlavə mənbə deyil, əksinə, nəqliq bacarıqlarının hərtərəfli inkişafı üçün əsas təməl rolunu oynayır. Bu məqalədə ingilis dilinin tədrisində autentik və qeyri-autentik materialların rolu, onların tələbələrin motivasiyasına, mədəniyyət biliklərinin formalaşmasına və nəqliq bacarıqlarının inkişafına təsiri araşdırıldı. Əldə olunan nəticələr göstərir ki, autentik materiallar tələbələrə real ingilis dili mühitinə yaxınlaşdırır və motivasiyanı artırır. Eyni zamanda, onların mürəkkəbliyinə baxmayaraq, dil bacarıqlarının inkişafı üçün effektiv vasitədir və ingilis dili

müəlliminin düzgün yanaşması ilə metodik cəhətdən inteqrasiya olunduqda təlim prosesini daha məqsədyönlü və səmərəli edir.

Problemə aktuallığı bir neçə amillə şərtlənir. Birincisi, öyrənmə gözləntiləri dəyişir, yəni xarici dil proqramlarının məzmunlarından təkcə tələffüz, orfoqrafiya, qrammatika və lüğət deyil, həm də beynəlxalq məkanlarda danışmaq, seminarlarda, müzakirələrdə, debatlarla, simpoziumlarda və ya konfranslarda iştirak etmək və öz fikirlərini təqdim etmək bacarığına malik olması gözlənilir. İkincisi, xarici dilin tədrisi metodikasının özü də yenilənməlidir. Monoloji nitqin öyrədilməsində köhnə yanaşmalar rəqəmsal texnologiyaların verdiyi yeni imkanları və real (autentik) materialların məzmununu nəzərə almır. Bununla yanaşı, anlamaq vacibdir ki, təkcə, məsələn, Devid Kameronun çıxışının video yazısını və ya Harvard professorunun mühazirəsini dərslər planına əlavə etmək kifayət etmir, çünki bunlar sadəcə maraqlı bir video çarx kimi yadda qalacaq və tələbələrin bacarıqlarını inkişaf etdirməsi üçün effektiv bir vasitəyə çevrilməyəcək.

Problemə elmi yeniliyi ondan ibarətdir ki, dinləyib anlama və ya oxu bacarıqlarını inkişaf etdirmək üçün autentik mətnlərin ənənəvi istifadəsindən ictimai nitqin öyrədilməsi vasitəsi kimi istifadəsinə keçməsi ilə müəyyən edilir. Əvvəllər bu cür materiallar, ilk növbədə, illüstrativ və ya təlim vasitəsi kimi xidmət edirdisə, elmi işdə təklif olunan yanaşma çərçivəsində onlar tələbələrin öz ritorik strategiyalarını qurulduğu analitik modelə çevirir.

Problemə praktiki əhəmiyyəti və tətbiqi ondan ibarətdir ki, təqdim edilən nəticələrə həm nəzəri, həm də praktiki səviyyədə geniş tətbiq oluna bilər. Məqalədən orta ixtisas, orta ümumtəhsil və ali məktəblərinin xarici dil müəllimləri, psixoloqlar, pedaqoqlar, metodistlər, eləcə də bakalavr tələbələri, magistrantlar, doktorantlar və dissertantlar istifadə edə bilərlər.

Ədəbiyyat

1. Kazdal, V.T. İngilis dilinin tədrisində kommunikativ yanaşma və onun tətbiqinə təsir göstərən amillər: / pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru dissertasiyası) / – Bakı, 2006. – 144 s.
2. Qəribova, M.N. İxtisas fakültələrinin aşağı kurslarında alman dilinin tədrisində interaktiv metodlardan istifadə: / pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru dissertasiyası) / – Bakı, 2012. – 168 s.
3. Гусейнова, С.А. Аутентичные материалы как средство обучения диалогическому общению на английском языке учащихся V-VI классов: / Автореферат диссертации доктора философии по педагогике / – Баку, 2016. – 52 с.
4. Исмаилова, Д. Использование аутентичных диалогов для развития коммуникативной компетенции студентов начального этапа обучения в языковом вузе // Материалы II Республиканской научной конференции «Актуальные проблемы преподавания иностранных языков», посвященной «Году науки», Баку: АУЯ: – 21-22 мая 2009 года, с. 142-148.

5. Орехова, Е.Н., Салманова, Ж. Видеоконференция как ресурс развития языковой и межкультурной компетенций студентов вуза // Вестник Костромского государственного университета. Серия: Педагогика. Психология. Социокинетика. – 2023. – Т. 29, № 4. – с. 110-116. <https://doi.org/10.34216/2073-1426-2023-29-4-110-116>
6. Adams, T.W. What Makes Materials Authentic / T.W. Adams. – ERIC Document Reproduction Service, – 1995. – ED 391389.
7. Aghayeva, J.Q. Authentic Materials and Authenticity in Foreign Language Learning // Педагогический Талант. – 2023. – с. 223-227. Retrieved from <http://doi.sciencen.org/wp-content/uploads/%D0%9D%D0%98%D0%9A-313-Aghayeva-223-227.pdf>
8. Febrina, W. Authentic vs Non-Authentic Materials in Teaching English as a Foreign Language (EFL) in Indonesia: Which One Matters More? // The Asian Conference on Education. – Kobe: IAFOR, – 2017. – p. 731-742.
9. Gardner, R.C. Motivation and Second Language Acquisition: The Socio-Educational Model / R.C. Gardner. – Peter Lang Publishing, – 2010. – 348 p.
10. Hacıyeva, K. Measuring the Lexical Richness in English Majors' Answers to Examination Papers // Journal for Language Teaching. – 2016. – Vol. 50, №1. – p. 29-51 <http://dx.doi.org/10.4314/jlt.v50i1.2>
11. Mammadova, M.F., & Quliyeva, A.A. Principles of the Pedagogical Profession // Proceedings of the 9th International Scientific Conference “Research Retrieval and Academic Letters” (May 15-16, 2025). – Olsztyn: University of Warmia and Mazury, – 2025.
12. Nunan, D. Second Language Teaching and Learning / D. Nunan. – Boston: Heinle and Heinle Publishers, – 1999. – 330 p.
13. Peacock, M. The Effect of Authentic Materials on the Motivation of EFL Learners // ELT Journal: English Language Teachers Journal. – 1997. – Vol. 51, №2. – p. 144-156. <http://dx.doi.org/10.1093/elt/51.2.144>
14. Van Lier, L. Interaction in the Language Curriculum: Awareness, Autonomy and Authenticity / L. Van Lier. – Routledge, – 2014. – 248 p.
15. Tracy, B. The Phoenix Seminar [Elektron resurs] / B. Tracy. – YouTube video materialı.
16. Portman, N. Harvard Commencement Speech [Elektron resurs] / N. Portman. – YouTube video materialı.

Redaksiyaya daxil olub: 16.04.2026